

Zbirka medijskih objav

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE, za obdobje 1. 2. 2020

Število objav: 13

Internet: 7

Tisk: 6

Spremljane teme:

Inženirska ...: 2

Inženirska ...: 3

Barbara Škraba Flis: 0

Gradbeni zakon: 2

Zakon ... načrtovanju: 0

Zakon ... arhitektih: 0

Gradbena parcela: 1

Evidenca stavbnih ...: 0

Svetovni ... 2019: 0

Gradbeništvo, graditev: 9

Internet	Naslov	Toliko novih gradbenih projektov, a kdo bo gradil?		
Zaporedna št. 1	Medij	24ur.com, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 31. 1. 2020		
Stran v zbirki: 8	Avtor	N. S.		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Tudi mi obrtniki ne prekinemo dela, če gremo na dopust," je prepričan Taks. Gradbeništvo je izrazito sezonske narave, zato bi morali po mnenju Taksa delovna dovoljenja dobiti takoj. Konec leta 2019 je bilo registriranih brezposelnih v gradbeništvu 4.547 delavcev. Govorci okrogle mizo so se spraševali, ali so res vsi na zavodu...			

Internet	Naslov	Na okrogli mizi OZS o velikem upadu zanimanja mladih za gradbeništvo		
Zaporedna št. 2	Medij	Sta.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Slovensko gospodarstvo; 31. 1. 2020		
Stran v zbirki: 9	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...s Kosova preverimo izobrazbo, dobimo pogosto odgovor, da so diplome ponarejene," je dejal. Strinjal se je, da je bilo nekoč lažje zaposliti delavce v gradbeništvu . "Delovni pogoji so težji, zato slovenski iskalci zaposlitve niso pripravljeni sprejeti dela," je ocenil. Državni sekretar na ministrstvu za delo Tilen...			

Internet	Naslov	Kanalizacija in vodonosnik: ali je kanalizacijski zbirnik C0 v Ljubljani sploh potreben?		
Zaporedna št. 3	Medij	Dnevnik.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 31. 1. 2020		
Stran v zbirki: 16	Avtor	Unknown		
	Teme	Inženirska zbornica Slovenije, Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...ravno po trasi čez vodovarstveno območje? Za zaključek naj poudarimo, da nam je nerazumljiv in sramoten tudi strahopeten strokovni molk Fakultete za gradbeništvo , Inženirske zbornice Slovenije , Društva za zaščito voda itd. V tujini bi ob tako nevarni, škodljivi in nestrokovni gradnji, ki dnevno ogroža zdravje okoli pol milijona uporabnikov,...			

Tisk	Naslov	Skrbi zaradi pomanjkanja delavcev in inženirjev		
Zaporedna št. 4	Medij	Delo, Slovenija	Stran: 17	Površina: 296 cm ²
	Rubrika, Datum	Gospodarstvo; 1. 2. 2020		
Stran v zbirki: 18	Avtor	Nejc Gole		
	Teme	Inženirska dejavnost, inženirji, Inženirska zbornica Slovenije, Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Skrbi zaradi pomanjkanja delavcev in inženirjev Gradbeništvo Vpis v srednješolske gradbene programe manjši za 70 odstotkov - Dobrih inženirjev bo čedalje manj Ljubljana - Vpis v srednješolske gradbene programe je...			

Tisk	Naslov	Zloglasni pesniški zid ni visok osem metrov, 2.		
Zaporedna št. 5	Medij	Dnevnik, Slovenija	Stran: 13	Površina: 337 cm ²
	Rubrika, Datum	Mnenja; 1. 2. 2020		
Stran v zbirki: 19	Avtor	Dušan Divjak		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...raznih izvedeniških mnenj za dokazilo nečesa, kar bi se prav lahko ugotovilo po enostavnem postopku? In ta je: pokaži, kaj si naredil, in toliko ti plačam. Gradbeništvo je aktivnost, ki pomembno vpliva na stopnjo družbene kulture. V primeru, da sistemske rešitve ne skrbijo za korektno izvajanje vseh aktivnosti javnih gradenj...			

Tisk	Naslov	Ali je kanalizacijski zbirnik C0 v Ljubljani sploh potreben?		
Zaporedna št. 6	Medij	Dnevnik - Dnevnikov objektiv, Slovenija	Stran: 22	Površina: 1.287 cm ²
	Rubrika, Datum	Priloga - Dnevnikov objektiv; 1. 2. 2020		
Stran v zbirki: 23	Avtor	avtorjev Več		
	Teme	Inženirska zbornica Slovenije		
Povzetek	...ravno po trasi čez vodovarstveno območje? Za zaključek naj poudarimo, da nam je nerazumljiv in sramoten tudi strahopeten strokovni molk Fakultete za gradbeništvo , Inženirske zbornice Slovenije , Društva za zaščito voda itd. V tujini bi ob tako nevarni, škodljivi in nestrokovni gradnji, ki dnevno ogroža zdravje okoli pol milijona uporabnikov,...			

Internet	Naslov	Na ceste čakajo desetletja		
Zaporedna št. 7	Medij	Gorenjskiglas.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 30. 1. 2020		
Stran v zbirki: 25	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...bi potekala servisna pot, uspešno razrešili, vendar je bilo gradbeno dovoljenje zavrnjeno in treba je bilo vložiti zahtevo za novega, tokrat že po novi gradbeni zakonodaji , po kateri naj bi bila potrebna tudi presoja vplivov na okolje. Na problem so lani opozarjali tudi občinski svetniki v Šenčurju, saj skupaj z občani pričakujejo,...			

Tisk	Naslov	KAKO SE BODO GOSPODARSKO RAZVIJALE OBČINE		
Zaporedna št. 8	Medij	Finance - priloga, Slovenija	Stran: 32	Površina: 1.196 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 31. 1. 2020		
Stran v zbirki: 28	Avtor	Teja Grapulin		
	Teme	Gradbena parcela		
Povzetek	...podjetij. Uredili in napeljali so vso komunalno infrastrukturo, kot so električni dovod, telekomunikacije, vodovod, uredili in asfaltirali so dostope do gradbenih parcel , uredili odvodnjavanje padavinskih voda in drugo. Po pravilih sofinanciranja lahko v poslovno cono vabijo mala in srednja podjetja, ciljajo pa na takšna...			

Tisk	Naslov	Kranj: pametna skupnost		
Zaporedna št. 9	Medij	Gorenjski glas - Kranjske novice, Slovenija	Stran: 3	Površina: 283 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 31. 1. 2020		
Stran v zbirki: 29	Avtor	Matjaž Rakovec		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...in uporabnost s pomočjo digitalizacije pa bomo še nadgradili in prilagodili tudi uporabi s pomočjo pametnih telefonov. Naredili smo že odločne korake h graditvi pametne skupnosti, organizirali smo forum na to temo, izvedli izobraževanja za ciljne skupine, mestni svet je sprejel Odlok o e-mobilnosti in o e-energetiki...			

Tisk	Naslov	Spremembe in dopolnitve občinskega prostorskega načrta		
Zaporedna št. 10	Medij	Gorenjski glas - Kranjske novice, Slovenija	Stran: 4	Površina: 60 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 31. 1. 2020		
Stran v zbirki: 30	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...pri uporabi skozi prakso. Določbe odloka, predvsem posamezne izraze, pa je bilo treba uskladiti tudi z določbami novega Zakona o urejanju prostora in Gradbenega zakona , ki sta začela veljati 1. junija 2018. Odlok je začel veljati konec decembra 2019. Četrte spremembe in dopolnitve občinskega prostorskega načrta MOK, ki...			

Internet	Naslov	Razpis za študente za projekt Parkiraj v Slovenskih Konjicah		
Zaporedna št. 11	Medij	Fgpa.um.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 31. 1. 2020		
Stran v zbirki: 31	Avtor	Unknown		
	Teme	Inženirska dejavnost, inženirji , Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Fakulteta za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo Univerze v Mariboru, Stanovanjsko podjetje Konjice d.o.o.družba za upravljanje nepremičnin, investicijski inženiring ter proizvodnjo...			

Internet	Naslov	70 odstotkov manj vpisanih v gradbene programe in niti enega vajenca		
Zaporedna št. 12	Medij	Si24.news, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 31. 1. 2020		
Stran v zbirki: 37	Avtor	Administrator		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...imajo pomembno vlogo pri izbiri poklicev tudi starši, ki lahko vplivajo na odločitve svojih otrok. Konec leta 2019 je bilo registriranih brezposelnih v gradbeništvu 4.547 delavcev. Govorci so se spraševali, ali so res vsi na zavodu nezaposljivi . Predsednik sekcije gradincev pri OZS Zoran Simčič zaposluje 12 delavcev...			

Internet	Naslov	Na okrogli mizi OZS o velikem upadu zanimanja mladih za gradbeništvo		
Zaporedna št. 13	Medij	Findinfo.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 31. 1. 2020		
Stran v zbirki: 39	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...s Kosova preverimo izobrazbo, dobimo pogosto odgovor, da so diplome ponarejene," je dejal. Strinjal se je, da je bilo nekoč lažje zaposliti delavce v gradbeništvu. "Delovni pogoji so težji, zato slovenski iskalci zaposlitve niso pripravljeni sprejeti dela," je ocenil. Državni sekretar na ministrstvu za delo Tilen...			

Toliko novih gradbenih projektov, a kdo bo gradil?

Portorož, 31.01.2020, 12:21 | Posodobljeno pred dvema urama

PREDVIDEN ČAS BRANJA: 4 min

AVTOR
N.S.

Kljub rekordno nizki brezposelnosti se gradbeni sektor še vedno sooča s pomanjkanjem kadra in vajencev, dodatne težave pa gradbincem povzročajo tudi predolgi postopki pridobivanja dovoljenj za tuje delavce.

V Sloveniji je spet zacvetela gradnja novih stanovanjskih sosesk in poslovnih prostorov, a kljub dobro zastavljenim projektom in želji po čim hitrejšem dokončanju teh, pa je vse bolj zaskrbljujoč podatek, da primanjkuje delovne sile, hkrati pa je tudi vpis mladih v gradbene programe premajhen.

Vpis v prve letnike srednješolskih gradbenih programov namreč strmo vpada. Če je bilo še pred šestimi leti v te programe vpisanih 610 dijakov, jih je v letošnjem šolskem letu le 173, kar je kar 70 odstotkov manj.

Vse več tujih delavcev

"V treh letih se je izdaja delovnih dovoljenj za delavce iz BIH in Srbije sicer potrojila, a se tudi ta bazen počasi prazni. S pomanjkanjem kadra pa se soočajo tudi v ostalih panogah. Mladi delavci iz številnih slovenskih regij dnevno migrirajo v sosednje države. Potrebujemo spodbude za mlade, da bodo ostali v Sloveniji," je poudaril predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenija (OZS) **Branko Meh**, ki ne razume, da tisti, ki lahko delajo, raje živijo od socialne pomoči, država pa to dopušča. Kljub ponovni uvedbi vajeništva in razpisu vajencev za zidarja in kleparja krovca, ni vpisanega niti enega vajenca. Meh je prepričan, da imajo pomembno vlogo pri izbiri poklicev tudi starši, ki lahko vplivajo na odločitve svojih otrok.

Gradbeni delavec | FOTO: Dreamstime

Da bi tudi starši svoje otroke raje usmerili v gradbene poklice, če bi imeli to področje boljše urejeno, je prepričan Predsednik sekcije gradbincev pri OZS **Zoran Simčič**. *"Plače bi morale biti dostojanstvene. Naše plače v Novi Gorici so primerljive s sosednjo Italijo. Če želiš dobiti delavca, ga moraš dobro plačati in mu seveda omogočiti dobre delovne pogoje. Če želimo imeti red na tem področju, pa potrebujemo paritetni sklad po vzoru sosednjih držav,"* pojasnjuje Simčič, ki zaposluje 12 delavcev, vse Slovence.

Medtem pa gradbinec **Saško Taks** iz podjetja Graplas zaposluje večino tujce. *"Nedopustno je, da potrebuješ šest dokumentov, ki jih priložiš k vlogi za*

pridobitev delovnega dovoljenja. In po treh mesecih šele dobiš delovno dovoljenje. Za enega delavca iz Makedonije sem čakal na delovno dovoljenje celo eno leto. Na upravnih enotah bi moralo biti usposobljenih več delavcev. Tudi mi obrtniki ne prekinemo dela, če gremo na dopust," je prepričan Taks. **Gradbeništvo** je izrazito sezonske narave, zato bi morali po mnenju Taksa delovna dovoljenja dobiti takoj.

"Če je vloga popolna, tečejo postopki kar hitro, sicer se jih dopolnjuje. Pri tujcih so določene omejitve, tudi zaradi varnostnih razlogov. Ko pri delavcih s Kosova preverimo izobrazbo, dobimo pogosto odgovor, da so diplome ponarejene," pa na očitke o predolghih postopkih odgovarja predstavnik Zavoda RS za zaposlovanje **Miha Šepec**, ki priznava, da je bilo nekoč lažje zaposliti delavce v **gradbeništvu**. *"Delovni pogoji so težji, zato slovenski iskalci*

*Konec leta 2019 je bilo registriranih brezposelnih v **gradbeništvu** 4.547 delavcev. Govorci okrogle mizo so se spraševali, ali so res vsi na zavodu nezaposljivi.*

12:43

<https://www.24ur.com/novice/slovenija/toliko-novih...>

3 / 4

*zaposlitve niso pripravljene sprejeti dela. 70 tisoč je brezposelnih, več kot polovica je žensk. Osebe so večinoma starejše od 55 let. Takšne težko zaposliš v **gradbeništvu**," še meni Šepec.*

Da delo v **gradbeništvu** ekstremno niha pa meni državni sekretar na ministrstvu za delo **Tilen Božič**. "Pred petimi leti smo imeli zaposlenih 50 tisoč tujcev, zdaj jih imamo 100 tisoč, kar predstavlja enajst odstotkov delovno aktivnih oseb." Božič meni, da so sporazumi med državami dobri, ker s tem odrežejo posrednike. "Ljudem se iz prve roke pove, kako je delati v Sloveniji in tudi mi vidimo, ali so primerni. Po zadnjih raziskavah smo ugotovili, da je polovica uvoženega kadra neprimerne, če prihajajo iz držav, s katerimi nimamo sporazuma," je pojasnil in napovedal, da se za nov sporazum glede zaposlovanja dogovarjajo tudi z Ukrajino.

Na razpis vajencev za zidarja in kleparja krovca ni vpisanega niti enega vajenca. | FOTO: Dreamstime

Glede paritetnih skladov pa meni, da je to dobro, saj delodajalcem ne bi bilo treba vplačevati še v tuje paritetne sklade. "Lahko bi ga naredili, a za manj kot 50 milijonov evrov vložka države tega sklada ni mogoče imeti," ocenjuje Božič, ki se strinja z OZS, da je nujno potrebno spremeniti člen v zakonu o

zaposlovanju tujcev, ki sedaj določa večletno prepoved zaposlovanja tujcev, če delodajalec zamudi pri plačilu regresa, plače itd.

Urša Židan z Ministrstva za notranje zadeve pa je dejala, da podpirajo želje podjetij. *"Treba je stremeti k enotnim dovoljenjem za bivanje. Problem je v neustreznem številu uradnikov in slabi informacijski podpori. Vlada bi morala to podpreti z reorganizacijo in dodatnim financiranjem upravnih enot."*

Da so postopki na upravnih enotah predolgi, se strinja tudi **Milena Vranetič** iz podjetja Mapri Proasfalt. *"Preveč je obvestil in papirologije, zato se mnogi delodajalci ne znajdejo. Dokumentacijo je po mojih izkušnjah bolje urediti na sedežu manjše upravne enote, saj se tako izogneš dolgotrajnim postopkom na upravnih enotah."*

Na okrogli mizi OZS o velikem upadu zanimanja mladih za **gradbeništvo**

Gradbeni sektor se sooča s pomanjkanjem kadra, vajencev ni, dodatne težave gradbincem pa povzročajo predolgi postopki pridobivanja delovnih dovoljenj za tuje delavce, so ugotavljali na okrogli mizi v okviru srečanja gradbenih sekcij pri **OZS** danes v Portorožu.

Vpis mladih v šolske gradbene programe strmo upada: pred šestimi leti je bilo v te programe vpisanih 610 dijakov, v letošnjem šolskem letu pa le 173. V treh letih se je izdaja delovnih dovoljenj za delavce iz **BiH** in Srbije sicer potrojila, a se tudi ta bazen počasi prazni, je, kot so sporočili iz Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije (**OZS**), na okrogli mizi poudaril predsednik **OZS** Branko Meh.

"S pomanjkanjem kadra pa se soočajo tudi v ostalih panogah. Mladi delavci iz številnih slovenskih regij dnevno migrirajo v sosednje države. Potrebujemo spodbude za mlade, da bodo ostali v Sloveniji," je poudaril Meh.

Predsednik zbornice ne razume, da tisti, ki lahko delajo, raje živijo od socialne pomoči, država pa to dopušča. "Kljub ponovni uvedbi vajeništva in razpisu vajencev za zidarja in kleparja krovca, ni vpisanega niti enega vajenca," je dejal in izrazil prepričanje, da imajo pomembno vlogo pri izbiri poklicev tudi starši, ki lahko vplivajo na odločitve svojih otrok.

Predsednik sekcije gradbincev pri **OZS** Zoran Simčič, ki zaposluje 12 delavcev iz Slovenije, je poudaril, da morajo biti plače dostojne. "Naše plače v Novi Gorici so primerljive s sosednjo Italijo. Če želiš dobiti delavca, ga moraš dobro plačati in mu seveda omogočiti dobre delovne pogoje", je dejal in menil, da bi tudi starši svoje otroke raje usmerili v gradbene poklice, če bi imeli to področje bolje urejeno.

Lastnik gradbene družbe Graplas Saško Taks, ki zaposluje večinoma tujce, je izpostavil, da je nedopustno, da je treba vlogi za pridobitev delovnega dovoljenja priložiti šest dokumentov in da lahko delovno dovoljenje dobiš šele po treh mesecih. "Za enega delavca iz Makedonije sem na delovno dovoljenje čakal celo eno leto. Na upravnih enotah bi moralo biti usposobljenih več delavcev. Tudi mi obrtniki ne prekinemo dela, če gremo na dopust," je izpostavil Taks.

Miha Šepec iz Zavoda **RS** za zaposlovanje je povedal, da postopki, če je vloga popolna, tečejo "kar hitro", sicer pa je treba vlogo dopolnjevati. "Pri tujcih so določene omejitve, tudi zaradi varnostnih razlogov. Ko pri delavcih s Kosova preverimo izobrazbo, dobimo pogosto odgovor, da so diplome ponarejene," je dejal. Strinjal se je, da je bilo nekoč lažje zaposliti delavce v **gradbeništvu**. "Delovni pogoji so težji, zato slovenski iskalci zaposlitve niso pripravljene sprejeti dela," je ocenil.

Državni sekretar na ministrstvu za delo Tilen Božič je izpostavil nihanja v **gradbeništvu**. "Pred petimi leti smo imeli zaposlenih 50.000 tujcev, zdaj jih imamo 100.000, kar predstavlja 11 odstotkov delovno aktivnih oseb," je dejal in ocenil, da so sporazumi med državami dobri, ker s tem "odrežejo" posrednike. "Po zadnjih raziskavah smo ugotovili, da je polovica uvoženega kadra neprimerne, če prihajajo iz držav, s katerimi nimamo sporazuma," je dodal in povedal, da se za nov sporazum glede zaposlovanja dogovarjajo tudi z Ukrajino.

Glede paritetnega sklada za **gradbeništvo** je Božič ocenil, da bi bilo dobro, da bi ga imeli, saj delodajalcem ne bi bilo treba vplačevati v tuje paritetne sklade, da ga pa za manj kot 50 milijonov evrov vložka države ni mogoče vzpostaviti.

Urša Židan z ministrstva za notranje zadeve je menila, da je treba stremeti k enotnim dovoljenjem za bivanje. "Problem je v neustreznem številu uradnikov in slabi informacijski podpori. Vlada bi morala to podpreti z reorganizacijo in dodatnim financiranjem upravnih enot," je ocenila.

Milena Vranetič iz podjetja Mapri Proasfalt se je strinjala, da so postopki na upravnih enotah predolgi. "Preveč je obvestil in papirologije, zato se mnogi delodajalci ne znajdejo. Dokumentacijo je po mojih izkušnjah bolje urejati na sedežu manjše upravne enote, saj se tako izogneš dolgotrajnim postopkom na upravnih enotah," je dejala.

Dnevnik.si

Pozdravljeni, **Matjaž**

ODPRTA STRAN

1. februar 2020

1. februar 2020 0:00

Predviden čas branja: 8 min

Iz tiskane edicije

Kanalizacija in vodonosnik: ali je kanalizacijski zbiralnik C0 v Ljubljani sploh potreben?

Pretresljive zgodbe o neustavljivih avstralskih požarih in hkratnih primanjkljajih vode za gašenje, ki je medtem dovolj za »fracking« (hidravlično drobljenje), bi nas morale zaskrbeti vsakič, ko se v Sloveniji pojavi problem oskrbe s pitno vodo ali njenega onesnaženja. To ne velja le v primeru ogrožanja pitne vode s fekalnim onesnaženjem, kakor pri kanalu C0, temveč je povezano tudi s problemom, ko pitna voda iz vodnega vira sploh ni pripeljana do najbolj ranljivih prebivalcev – navedimo le zadnji primer smrti dojenčka iz Goriče vasi pri Ribnici.

NAJNOVEJŠE

8 min	Zloglasni pesniški zid ni visok osem metrov, 2.
11 min	Turška telenovela
11 min	Ali vojsko res potrebujemo?, 2.
11 min	Šarčev odstop in nemoč državljanov, 2.
11 min	Testna trčenja: Varnost ima velik marketinški učinek
Vse objave	

»Prebarvani« nevodotesni stiki betonskega »sarkofaga« brez vse

Medtem ko so v Avstraliji vodni viri v zasebni lasti, pogosto tudi tujih podjetij, so vodni viri v Sloveniji še vedno pretežno v javni lasti. Vendar pa obstaja med Avstralijo in Slovenijo tudi vzporednica – neučinkovitost in grožnja potencialne korumpiranosti izvršne oblasti. Konec leta 2019 je sicer prinesel kar nekaj političnih preobratov v zvezi s kanalom C0. Novembra so poslanci v odboru za infrastrukturo, okolje in prostor dosegli popolno soglasje o zavarovanju pitne vode. Teden dni kasneje je po vrhunsko strokovno prikazani problematiki C0 v oddaji Tarča na TV SLO sledilo zasedanje parlamenta, ki je ne glede na strankarsko pripadnost znova soglasno (67 proti 0) naročil MOP-u, da gradnjo C0 zaradi nedopustnih manipulacij ustavi. Vsi diskutanti doslej so kljub večurnim zasedanjem dosledno spregledovali osnovno strokovno vprašanje: ali je ta veliko predrag in ekološko hudo škodljiv kanal C0 sploh potreben?

Odgovorimo naj, da se kanal C0 gradi samo zato, da se bodo ukinile dobro delujoče čistilne naprave (ČN): večji Brod in Vodice ter manjša Pirniče za skupno okoli 10.000 PE (1

populacijska enota ali PE pomeni onesnaženje vode, ki ga povprečno povzroči en prebivalec). Hkrati se bo za ta namen za kar 200.000 PE (!) povečala ljubljanska Centralna ČN (CČN), čeprav je strokovno nesporno, da je decentralno čiščenje iz ekoloških in ekonomskih razlogov boljše kot centralizirano čiščenje. Deljeni izpusti številnih čistilnih naprav v različne vodotoke na geografsko oddaljenih mestih so za okolje znatno manj škodljivi kot koncentriran skupni izpust v vodotok na enem mestu.

V nadaljevanju navajamo samo eklatantne strokovne napake in tehnične pomanjkljivosti te popolnoma nesmiselne gradnje kanala za okoli 10.000 do 12.000 prebivalcev dela občin Medvode in Vodice, ki so že dalj časa brez ekoloških težav priključeni na svoje dobro delujoče čistilne naprave. Preostali del Medvod pa je že desetletja preko Šentvida priključen na ljubljansko CČN.

1) Hidravlični izračun kanala C0 je strokovno povsem zgrešen in ni v skladu z obvezujočimi evropskimi normami (EN 752). Zakaj? Samo za Medvode je pri začetni količini sušnega odtoka upoštevano fantazijsko število 58.000 prebivalcev! Zmogljivost leta 2001 obnovljene ČN Brod, na katero je skupaj z opustošeno industrijo priključenih le okoli 4000 prebivalcev Medvod, pa znaša 5800 PE! Iz tega namernega pretiravanja je zrasel tudi pretirano prevelik premer cevi kanala C0 (kar 1200 mm), kar pomeni neodgovorno, manipulirano, strokovno popolnoma neutemeljeno, ekološko izredno škodljivo in nepotrebno razmetavanje številnih desetih milijonov evrov na račun vseh uporabnikov. To dejstvo potrjujejo tudi navedbe predstavnikov VOKA SNAGA v javnih občilih, saj naj bi končna izkoriščena zmogljivost božjastno dragega kanala C0 znašala le 20 odstotkov, v konicah občasno kratkotrajno do 40 odstotkov dejanske razpoložljive hidravlične zmogljivosti te ogromne cevi. Vsakemu projektantu kanalizacij je znano, da se mora zmogljivost novih kanalov

izkoriščati vsaj 80- do 90-odstotno. Nepotrebna in škodljiva gradnja kanala C0 torej nudi odlično možnost izjemno velikega zaslужka.

2) Kanal C0 bo v neposredni bližini najožje zaščitne cone I na nekaj kilometrih dolžine prečkal zaščitni con II in III za pridobivanje pitne vode za okoli dnevno pol milijona ljubljanskih uporabnikov. Strokovne smernice (ATV-A 142) za prečkanje zaščitnih con pitne vode s kanali za komunalno odpadno vodo predpisujejo naslednje:

I) Prečkanje najožje zaščitne cone I ni v skladu z zahtevami zaščite vodonosnikov. Če je v javnem interesu tako prečkanje res neizogibno, se mora odvzem pitne vode na tem območju obvezno zaključiti in v prihodnje odvzem pitne vode izvajati iz drugih virov.

II) Tudi prečkanje ožje zaščitne cone II je praviloma prepovedano. Če bi bili zaradi lokalnih ali tehničnih okoliščin vseeno prisiljeni v tako prečkanje, se morajo nujno predvideti neprekinjeno nadzorovani zaščitni ukrepi, ki izključujejo vsak vpliv in vsako okrnitev vodonosnika. Zato se morajo gradbene izvedbe, obratovanje ter nadzor teh naprav predvideti in urediti tako, da je običajni operacijski sistem za zbiranje in transport odpadnih voda (sistem 1) obdan z dodatnim varnostnim, zaščitnim sistemom (sistem 2). V smernicah ATV-H 146 se mora poleg osnovnih zahtev načrtovanja dodatno upoštevati še naslednje:

– trasa kanala se mora izbrati tako, da se izogne težkim terenskim in podzemnim okoliščinam,

– med traso in najožjo zaščitno cono I se mora izbrati največja možna oddaljenost, posegi v tla se morajo minimizirati,

– preverjanje vodonepropustnosti kanalov, napeljav in jaškov mora biti omogočeno tudi po začetku obratovanja, pri čemer morajo biti jaški temu primerno oblikovani,

– pri dvostenskih ceveh mora biti omogočena zamenjava delov kanala,

– zagotoviti se mora zadostno prezračenje ter odzračenje kanalov, pri čemer je potreben dokaz, da ne nastaja žveplenokislinska korozija.

3) Potresno območje in vodotesnost: absolutne vodotesnosti kanalov v praksi ne poznamo in je ne more biti, še najmanj na območju stalne potresne aktivnosti! Obljubljena absolutna vodotesnost s strani ljubljanskih »strokovnjakov« je zato zgolj nedopustno zavajanje. Tudi za Slovenijo obvezne evropske norme (EN 1610) namreč dopuščajo, da se lahko kot vodotesne kanale imenuje in za obratovanje dopušča vse kanale, ki pri obvezno zahtevanem preizkusu vodotesnosti v 30 minutah dopuščajo vodno izgubo največ do 0,2 litra na 1 m

2

notranje površine cevi in jaškov. To pomeni, da bo kanal C0 spuščal v tla 3,8 l/s, in vendar se ta kanal uradno šteje in tretira kot vodotesen. Zato je strogo prepovedano prečkanje najožje zaščitne cone I in se pri prečkanju ožje zaščitne cone II zahteva vodotesna dvobarierna zaščita v obe smeri, saj vdor podtalnice v medbarierni prostor lahko popači količinske meritve nevodotesnosti cevi v medbariernem prostoru, posledično povzročen vzgon podtalnice pa lahko mehansko poškoduje ali celo uniči plavajoče notranje cevi in jaške. Prepričani smo, da obveznega preizkusa vodotesnosti kanal C0 in še manj nesmiselni betonski »sarkofag« ne bi uspešno prestala. Med potresi, poplavami in ob vdoru podtalnice bo ta betonski profil povzročil še dodatne hude poškodbe notranje cevi in jaškov. Tega se očitno zaveda tudi slep in gluhi gradbeni nadzor. V oktobra 2017 izdelani oceni potresne varnosti na trasi kanalizacijskega zbiralnika C0 se tudi zamažena zahteva gradnja v skladu s protipotresnim standardom ISO:16134:2006.

4) Polaganje in stikanje cevi kanala C0 ter tudi betonskega »sarkofaga« je izvedeno popolnoma nestrokovno in v nasprotju z evropskimi in tehničnimi smernicami ter napotki proizvajalcev. Za izvedbo spojk med cevmi namreč velja standard DIN 4033. Dopustno odstopanje po dolžini je pol stopinje (1 cm na 1 m dolžine cevi). Večja kotna odstopanja cevi se morajo premostiti s posebnimi kolenskimi segmenti, ki jih pri »slalomski trasi« polaganja cevi nismo opazili.

5) Zasipavanje cevi bi se moralo izvajati v plasteh debeline do 30 cm, ki se zemljini ustrezno komprimirajo na gostoto 92–95 odstotkov po Proctorju (DIN 4033). Z ustreznih fotografij so razvidni za cevi zelo škodljivo stihijsko zasipavanje, nedopustno in nevarno prečkanje plinovoda, kakor tudi izredno pomanjkljiv, nezadosten in neuspešen gradbeni nadzor.

6) Kanal C0 se tudi »na pamet« dodaja v zapletena hidravlična dogajanja v »mešanem sistemu« kanalizacije in medsebojni vpliv kanala C0 ter ljubljanskega kanalizacijskega omrežja sploh ni upoštevan, saj MOL in VOKA SNAGA ne razpolagata z generalnim načrtom in hidravličnim izračunom ljubljanskega kanalizacijskega omrežja, kar zahteva EN 752. Vpliv dotoka kanala C0 na nizvodnih razbremenilnih napravah sploh ni upoštevan. Posledično se bo pretežen del gnijočega dotoka po kanalu C0, ki bo ob neurjih naletel na polno in zajezeno ljubljansko kanalsko omrežje, nedopustno razbremenil direktno v Ljubljano in Savo ali v tla. Zaradi dolgotrajnega pretoka in zadrževanja v neustrezno ozračnem C0 bo poleg emisij plinov in neznosnega smradu v vzhodnem ter južnem predelu Ljubljane anaerobno razkrajanje povzročilo še korozijo naprav ter poslabšalo efekt čiščenja odpadnih voda na Centralni čistilni napravi.

Zakaj ministrstvo za okolje in prostor od investitorja oziroma od nikoli videnega odgovornega projektanta kanala C0 ne zahteva

strokovne utemeljitve za odločitev, da mora ta kanal potekati ravno po trasi čez vodovarstveno območje?

Za zaključek naj poudarimo, da nam je nerazumljiv in sramoten tudi strahopeten strokovni molk Fakultete za **gradbeništvo**, **Inženirske zbornice Slovenije**, Društva za zaščito voda itd. V tujini bi ob tako nevarni, škodljivi in nestrokovni gradnji, ki dnevno ogroža zdravje okoli pol milijona uporabnikov, že zdavnaj zelo glasno bili plat zvona. Edina svetla izjema je mednarodna organizacija Alpe Adria Green pri podpori v boju proti nepotrebni in škodljivi gradnji kanala C0. Ker gradnja vsem sklepom navkljub še kar poteka, bomo ob večinski neaktivnosti Ljubljčanov poslej pili vodo, kakršno si zaslužimo – dražjo, klorirano in s priokusom fekalij.

Prof. dr. Mitja Risma
Dr. Damir Josipovič
Franc Maleiner, univ. dipl. inž. kom.
Niko Antončič, univ. dipl. inž. grad.
Marjana Senčar, univ. dipl. inž. arh.
Vladimir Schlamberger, univ. dipl. inž. agr.

Skrbi zaradi pomanjkanja delavcev in inženirjev

Gradbeništvo Vpis v srednješolske gradbene programe manjši za 70 odstotkov – Dobrih inženirjev bo čedalje manj

LJUBLJANA – Vpis v srednješolske gradbene programe je v zadnjih šestih letih upadel za 70 odstotkov, skrbi tudi premajhen vpis na gradbene fakultete, bazen tujih delavcev na Balkanu pa se prazni. V gradbeništvu so zaradi pomanjkanja kadrov zaskrbljeni.

NEJC GOLE

V gradbeništvu je bilo novembra lani zaposlenih 65.792 oseb, kar je največ po letu 2011. Gradbeništvo je za predelovalnimi dejavnosti tudi panoga, ki ima največ prostih delovnih mest. Teh je bilo lani v povprečju na mesec 1822, manj kot leto prej, kar je posledica ohlajanja gradbeništva. Konec lanskega leta je bilo v gradbeništvu 4547 registriranih brezposelnih delavcev. Kljub temu pa tako večji gradbinci kot obrtniki ugotavljajo, da jim kadra še vedno primanjkuje.

Vpis v prve letnike srednješolskih gradbenih programov strmo upada. Pred šestimi leti je bilo vanje vpisanih 610 dijakov, v letošnjem šolskem letu pa le 173, opozarjajo na obrtno-podjetniški zbornici (OZS). Njen predsednik Branko Meh poudarja: »Kljub ponovni uvedbi vajeništva in razpisu vajencev za zidarja in kleparja krovca ni vpisanega niti enega vajenca.«

V zadnjih letih se je povečal priток tuje delovne sile v gradbeništvo. Saško Taks iz podjetja Graplas je kritičen do tega, da je k vlogi za pridobitev delovnega dovoljenja treba priložiti šest dokumentov: »In po treh mesecih šele dobiš delovno dovoljenje. Za enega delavca iz Makedonije sem ga čakal vse leto.« Miho Šepec z zavoda za zaposlovanje pravi, da postopki ob popolni vlogi tečejo hitro, sicer je te treba dopolnjevati: »Ko pri delavcih s Kosova preverimo izobrazbo, pogosto dobimo odgovor, da so diplome ponarejene.« Država se sicer z Ukrajino dogovarja za nov sporazum za zaposlovanje.

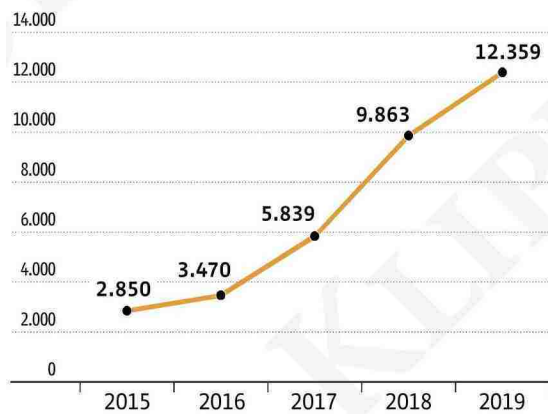
Premajhen vpis na fakultete

Skrbi tudi vpis na gradbene fakultete. Dekan ljubljanske gradbene fakultete Matjaž Mikoš pravi, da je vpis premajhen, število novih inženirjev, ki gredo delat strokovne izpite, pa se je za polovico zmanjšalo: »Kakovost študija poskušamo ohraniti, a prihajajo študentje s slabšim znanjem s srednjih šol. Dobrih inženirjev s kakovostnim znanjem in željo po karierni poti

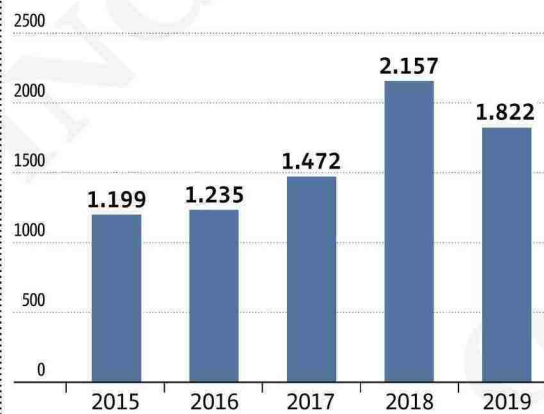
bo čedalje manj.«

Podjetja vse bolj povprašujejo po inženirjih. »Na naši spletni strani imamo borzo dela. Včasih sta bila en ali dva oglasa, zdaj jih je deset za kadre za inženirje,« pravi predsednik Inženirske zbornice Slovenije Črtomir Remec. Dodaja, da je koristno, da na trgu ni preveč inženirjev: »Zato, da se cene normalizirajo in da se podjetja zavedo, da je inženirje treba plačati. Trenutne razmere so koristne za stroko, dolgoročno pa bo glede na vpis in upokojevanje inženirjev teh prej ali slej začelo primanjkovati.«

VELJAVNA DELOVNA DOVOLJENJA
ZA DELO TUJCEV V GRADBENIŠTVU

PROSTA DELOVNA MESTA V GRADBENIŠTVU

DELO Vir: Zavod za zaposlovanje

Zloglasni pesniški zid ni visok osem metrov, 2.

Ugotovitve o višini zloglasnega pesniškega zidu (*Dnevnik*, 29. januarja) so me spomnile na medijsko sporočilo leta 2014, da je proračun plačal 6,2 milijona evrov zaradi sistemske napake, povzročene tujim ponudnikom. Avtor neodgovornosti je bil neznan, čeprav je nekdo moral biti predlagatelj te neumnosti, ceho pa smo plačali davkoplačevalci.

Danes je na javnih natečajih omogočeno nastopanje tudi tistim domačim izvajalcem, ki imajo reference pridobljene z izvedbo vzdrževalnih del v javno korist. Ali je to tudi mogoča sistemska pomanjkljivost, ki jo bomo ponovno plačali davkoplačevalci? Sam domnevam, da ja. Ni pa to edina šlamastika. Ravno dogajanja od razveljavitve razpisa za karavanški predor dalje vse bolj kažejo bedo akterjev pri javnih natečajih gradenj. Od naročnikov, projektantov, nadzornikov in izvajalcev ne moremo pričakovati, da bi v interesu davkoplačevalcev ravnali družbeno odgovorno, saj imajo tam vsak svoj parcialni interes oziroma svojo priložnost. Pri nas namreč ni sankcij za osebno odgovornost, čeprav se da vsaka napaka vzročno preučiti in poiskati krivca.

Vsi bi se morali vprašati, kako je mogoče, da se tako očitne pomanjkljivosti pri javnih gradnjah ne popravi po hitrem postopku. Ali je to že kar otopelost širše družbene javnosti ali indiferentnost? Toda na žalost nas je taka nezainteresiranost že in še bo drago stala. Kako naj se tolmači plačevanje raznih izvedeniških mnenj za dokazilo nečesa, kar bi se prav lahko ugotovilo po enostavnem postopku? In ta je: pokaži, kaj si naredil, in toliko ti plačam. **Gradbeništvo** je aktivnost, ki pomembno vpliva na stopnjo družbene kulture. V primeru, da sistemske rešitve ne skrbijo za korektno izvajanje vseh aktivnosti javnih gradenj in posledično porabo davkoplačevalskega denarja, se ustvari okolje, ki omogoča ribarjenje v kalnem. In na žalost zadnji dogodki potrjujejo to domnevo, da je poleg samega postopka javnega natečaja marsikaj na-

robe tudi v času izvajanja posamezne gradnje. Saj drugače tudi ne more biti, ker je zakonodajalec v zadnjih petnajstih letih s spremembami, ki se dotikajo problematike gradenj, s svojimi odločitvami ustvaril pogoje, ki resnično pomenijo pravzaprav neposredno nagrajevanje neodgovornosti z davkoplačevalskim denarjem.

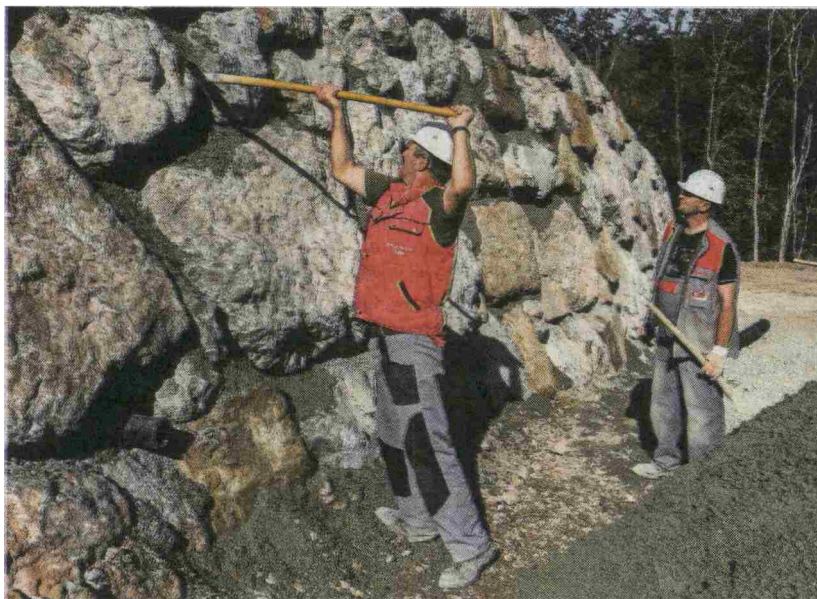
Kako je drugače mogoče razumeti, da se mora s plačilom izvedeniškega mnenja ugotavljati verodostojnost nekega verificiranega dokumenta, ki naj bi potrjeval sposobnost in sočasno resnost lastnika listine? Zakaj se mora porabiti davkoplačevalski denar za dokazovanje resničnosti nečesa, kar je bilo posredno že plačano, kot izdelek iz tega istega davkoplačevalskega denarja? Ali se verodostojnosti listine, ki se nanaša na neki izdelek gradnje, resnično ne da preveriti s pomočjo tistih dokumentov, ki so morali biti izdelani v času izvajanja del? Če so bila ta seveda dejansko izvedena. Pa ni dilema samo v tem, ali je nekaj narejeno ali ne. Problem je mnogo večji in kaže na to, da se nepravilnosti dogajajo v vseh korakih javnih gradenj: natečaju, oddaji, gradnji in uporabi skupnega nepremičnega premoženja.

Zato dajem pobudo, da se pri po-

rabi davkoplačevalskega denarja za aktivnosti javnih gradenj nujno sprejmejo tisti ukrepi, ki so kot primeri dobre prakse pri nas že bili v uporabi. Popisi del z predizmerami mora biti obvezen sestavni del projektne dokumentacije v vsebini razpisnega paketa, kar bo omogočilo resnično transparentnost. Obvezen sestavni del ponudbe morajo postati tudi priloge, ki preprečujejo socialni damping in izpolnjujejo zahteve EU, ter določbe literature Fidic. Nepredvidena dela se mora preprečiti z obveznimi preventivnimi predhodnimi aktivnostmi, ki edina lahko omogočajo predvideti pot do cilja.

Iz opisanega sledi, da se mora posameznim akterjem pri izvajanju aktivnosti javnih gradenj onemogočiti, da bi zaradi neurejenih sistemskih rešitev davkoplačevalci nagrajevali njihovo neodgovornost. In to takim akterjem, ki se na javnih natečajih poleg certifikata o kakovosti poslovanja petelinijo celo s certifikatom družbene odgovornosti. Zato se mora najti odgovor na vprašanje, kdo je zaščitnik davkoplačevalskih pravic pri javnih gradnjah pri nas.

DIVJAK DUŠAN, Sp. Slivnica

Ali je kanalizacijski zbiralnik CO v Ljubljani sploh potreben?

Pretresljive zgodbe o neustavljavih avstralskih požarih in hkratnih primanjkljajih vode za gašenje, ki je je medtem dovolj za »fracking« (hidravlično drobljenje), bi nas morale zaskrbeti vsakič, ko se v Sloveniji pojavi problem oskrbe s pitno vodo ali njenega onesnaženja. To ne velja le v primeru ogrožanja pitne vode s fekalnim onesnaženjem, kakor pri kanalu CO, temveč je povezano tudi s problemom, ko pitna voda iz vodnega vira sploh ni pripeljana do najbolj ranljivih prebivalcev – navedimo le zadnji primer smrti dojenčka iz Goriče vasi pri Ribnici. Medtem ko so v Avstraliji vodni viri v zasebni lasti, pogosto tudi tujih podjetij, so vodni viri v Sloveniji še vedno pretežno v javni lasti. Vendar pa obstaja med Avstralijo in Slovenijo tudi vzporednica – neučinkovitost in grožnja potencialne korumpiranosti izvršne oblasti. Konec leta 2019 je sicer prinesel nekaj političnih preobratov v zvezi s kanalom CO. Novembra so poslanci v odboru za infrastrukturo, okolje in prostor dosegli popolno soglasje o zavarovanju pitne vode. Teden dni kasneje je po vrhunsko strokovno prikazani problematiki CO v oddaji Tarča na TV SLO sledilo zasedanje parlamenta, ki je ne glede na strankarsko pripadnost znova soglasno (67 proti 0) naročil MOP-u, da gradnjo CO zaradi nedopustnih manipulacij ustavi. Vsi diskutanti doslej so kljub večurnim zasedanjem dosledno spregledovali osnovno strokovno vprašanje: ali je ta veliko predrag in ekološko hudo škodljiv kanal CO sploh potreben?

Odgovorimo naj, da se kanal CO gradi samo zato, da se bodo ukinitve dobro delujoče čistilne naprave (ČN): večji Brod in Vodice ter manjša Pirniče za skupno okoli 10.000 PE (1 populacijska enota ali PE pomeni onesnaženje vode, ki ga povprečno povzroči en prebivalec). Hkrati se bo za ta namen za kar 200.000 PE (!) povečala ljubljanska Centralna ČN (CČN), čeprav je strokovno nesporno, da je decentralno čiščenje iz ekoloških in ekonomskih razlogov boljše kot centralizirano čiščenje. Deljeni izpusti številnih čistilnih naprav v različne vodotoke na geografsko oddaljenih mestih so za okolje znatno manj škodljivi kot koncentriran skupni izpust v vodotok na enem mestu.

V nadaljevanju navajamo samo eklatantne strokovne napake in tehnične pomanjkljivosti te popolnoma nesmiselne gradnje kanala za okoli 10.000 do 12.000 prebivalcev dela občin Medvode in Vodice, ki so že dalj časa brez ekoloških težav priključeni na svoje dobro delujoče čistil-

ne naprave. Preostali del Medvod pa je že desetletja preko Šentvida priključen na ljubljansko CČN.

1) Hidravlični izračun kanala CO je strokovno povsem zgrešen in ni v skladu z obvezujočimi evropskimi normami (EN 752). Zakaj? Samo za Medvode je pri začetni količini sušnega odtoka upoštevano fantazijsko število 58.000 prebivalcev! Zmogljivost leta 2001 obnovljene ČN Brod, na katero je skupaj z opustošeno industrijo priključenih le okoli 4000 prebivalcev Medvod, pa znaša 5800 PE! Iz tega namernega pretiravanja je zrasel tudi pretirano prevelik premer cevi kanala CO (kar 1200 mm), kar pomeni neodgovorno, manipulirano, strokovno popolnoma neutemeljeno, ekološko izredno škodljivo in nepotrebno razmetavanje številnih deset milijonov evrov na račun vseh uporabnikov. To dejstvo potrjujejo tudi navedbe predstavnikov VOKA SNAGA v javnih občilih, saj naj bi končna izkoriščena zmogljivost božjastno dragega kanala CO znašala le 20 odstotkov, v konicah občasno kratkotrajno do 40 odstotkov dejanske razpoložljive hidravlične zmogljivosti te ogromne cevi. Vsakemu projektantu kanalizacij je znano, da se mora zmogljivost novih kanalov izkoriščati vsaj 80- do 90-odstotno. Nepotrebna in škodljiva gradnja kanala CO torej nudi odlično možnost izjemno velikega zasluga.

2) Kanal CO bo v neposredni bližini najožje zaščitne cone I na nekaj kilometrih dolžine prečkal zaščitni con II in III za pridobivanje pitne vode za okoli dnevno pol milijona ljubljanskih uporabnikov. Strokovne smernice (ATV-A 142) za prečkanje zaščitnih con pitne vode s kanali za komunalno odpadno vodo predpisujejo naslednje:

I) Prečkanje najožje zaščitne cone I ni v skladu z zahtevami zaščite vodonosnikov. Če je v javnem interesu tako prečkanje res neizogibno, se mora odvzem pitne vode na tem območju obvezno zaključiti in v prihodnje odvzem pitne vode izvajati iz drugih virov.

II) Tudi prečkanje ožje zaščitne cone II je praviloma prepovedano. Če bi bili zaradi lokalnih ali tehničnih okoliščin vseeno prisiljeni v tako prečkanje, se morajo nujno predvideti neprekinjeno nadzorovani zaščitni ukrepi, ki izključujejo vsak vpliv in vsako okrnitev vodonosnika. Zato se morajo gradbene izvedbe, obratovanja ter nadzor teh naprav predvideti in

urediti tako, da je običajni operacijski sistem za zbiranje in transport odpadnih voda (sistem 1) obdan z dodatnim varnostnim, zaščitnim sistemom (sistem 2). V smernicah ATV-H 146 se mora poleg osnovnih zahtev načrtovanja dodatno upoštevati še naslednje:

- trasa kanala se mora izbrati tako, da se izogne težkim terenskim in podzemnim okoliščinam,

- med traso in najožjo zaščitno cono I se mora izbrati največja možna oddaljenost, posegi v tla se morajo minimizirati,

- preverjanje vodonepropustnosti kanalov, napeljav in jaškov mora biti omogočeno tudi po začetku obratovanja, pri čemer morajo biti jaški temu primerno oblikovani,

- pri dvostenskih ceveh mora biti omogočena zamenjava delov kanala,

- zagotoviti se mora zadostno prezračenje ter odzračenje kanalov, pri čemer je potreben dokaz, da ne nastaja žveplenokislinska korozija.

3) Potresno območje in vodotesnost: absolutne vodotesnosti kanalov v praksi ne poznamo in je ne more biti, še najmanj na območju stalne potresne aktivnosti! Obljubljena absolutna vodotesnost s strani ljubljanskih »strokovnjakov« je zato zgolj nedopustno zavajanje. Tudi za Slovenijo obvezne evropske norme (EN 1610) namreč dopuščajo, da se lahko kot vodotesne kanale imenuje in za obratovanje dopušča vse kanale, ki pri obvezno zahtevanem preizkusu vodotesnosti v 30 minutah dopuščajo vodno izgubo največ do 0,2 litra na 1 m² notranje površine cevi in jaškov. To pomeni, da bo kanal CO spuščal v tla 3,8 l/s, in vendar se ta kanal uradno šteje in tretira kot vodotesen. Zato je strogo prepovedano prečkanje najožje zaščitne cone I in se pri prečkanju ožje zaščitne cone II zahteva vodotesna dvobarierna zaščita v obe smeri, saj vdor podtalnice v medbarni prostor lahko popači količinske meritve nevodotesnosti cevi v medbarnem prostoru, posledično povzročen vzgon podtalnice pa lahko mehansko poškoduje ali celo uniči plavajoče notranje cevi in jaške. Prepričani smo, da obveznega preizkusa vodotesnosti kanal CO in še manj nesmiselni betonski »sarkofag« ne bi uspešno prestala. Med potresi, poplavami in ob vdoru podtalnice bo ta betonski profil povzročil še dodatne hude poškodbe notranje cevi in jaškov. Tega se očitno zaveda tudi slep in gluhi gradbeni nadzor. V oktobra 2017 izdelani oceni potresne varnosti

na trasi kanalizacijskega zbiralnika CO se tudi zamašča zahteva gradnja v skladu s protipotresnim standardom ISO:16134:2006.

4) Polaganje in stikanje cevi kanala CO ter tudi betonskega »sarkofaga« je izvedeno popolnoma nestrokovno in v nasprotju z evropskimi in tehničnimi smernicami ter napotki proizvajalcev. Za izvedbo spojki med cevmi namreč velja standard DIN 4033. Dopustno odstopanje po dolžini je pol stopinje (1 cm na 1 m dolžine cevi). Večja kotna odstopanja cevi se morajo premostiti s posebnimi kolenskimi segmenti, ki jih pri »slalomski trasi« polaganja cevi nismo opazili.

5) Zasipavanje cevi bi se moralo izvajati v plasteh debeline do 30 cm, ki se zemljini ustrezno komprimirajo na gostoto 92–95 odstotkov po Proctorju (DIN 4033). Z ustreznih fotografij so razvidni za cevi zelo škodljivo stihijsko zasipavanje, nedopustno in nevarno prečkanje plinovoda, kakor tudi izredno pomanjkljiv, nezadosten in neuspešen gradbeni nadzor.

6) Kanal CO se tudi »na pamet« dodaja v zapletena hidravlična dogajanja v »mešanem sistemu« kanalizacije in medsebojni vpliv kanala CO ter ljubljanskega kanalizacijskega omrežja sploh ni upoštevan, saj MOL in VOKA SNAGA ne razpolagata z generalnim načrtom in hidravličnim izračunom ljubljanskega kanalizacijskega omrežja, kar zahteva EN 752. Vpliv dotoka kanala CO na nizvodnih razbremenilnih napravah sploh ni upoštevan. Posledično se bo pretežen del gnijočega dotoka po kanalu CO, ki bo ob neurjih naletel na polno in zajezeno ljubljansko kanalsko omrežje, nedopustno razbremenil direktno v Ljubljano in Savo ali v tla. Zaradi dolgotrajnega pretoka in zadrževanja v neustrezno ozračnem CO bo poleg emisij plinov in neznosnega smradu v vzhodnem ter južnem predelu Ljubljane anaerobno razkrajanje povzročilo še korozijo naprav ter poslabšalo efekt čiščenja odpadnih voda na Centralni čistilni napravi.

Zakaj ministrstvo za okolje in prostor od investitorja oziroma od nikoli videne odgovornega projektanta kanala CO ne zahteva strokovne utemeljitve za odločitev, da mora ta kanal potekati ravno po trasi čez vodovarstveno območje?

Za zaključek naj poudarimo, da nam je nerazumljiv in sramoten tudi strahopeten strokovni molk Fakultete za gradbeništvo, inženirske zbornice Slovenije, Društva za zaščito voda itd. V tujini bi ob tako nevarni, škodljivi in nestrokovni gradnji, ki dnevno ogroža zdravje okoli pol milijona

uporabnikov, že zdavnaj zelo glasno bili plat zvona. Edina svetla izjema je mednarodna organizacija Alpe Adria Green pri podpori v boju proti nepotrebnim in škodljivim gradnji kanala C0. Ker gradnja vsem sklepom navkljub še kar poteka, bomo ob večinski neaktivnosti Ljubljančanov poslej pili vodo, kakršno si zaslužimo – dražjo, klorirano in s priokusom fekalij.

Prof. dr. Mitja Rismal

Dr. Damir Josipovič

Franc Maleiner, univ. dipl. inž. kom.

Niko Antončič, univ. dipl. inž. grad.

Marjana Senčar, univ. dipl. inž. arh.

Vladimir Schlamberger, univ. dipl. inž. agr.

Deljeni izpusti številnih čistilnih naprav v različne vodotoke na geografsko oddaljenih mestih so za okolje znatno manj škodljivi kot koncentriran skupni izpust v vodotok na enem mestu.

Nestrokovno polaganje cevi, zasipavanje in komprimiranje gradbenega jarka.

»Slalomsko trasa« kanala C0 brez uporabe kolenskih segmentov.

Zakaj ministrstvo za okolje in prostor od investitorja oziroma od nikoli videnega odgovornega projektanta kanala C0 ne zahteva strokovne utemeljitve za odločitev, da mora ta kanal potekati ravno po trasi čez vodovarstveno območje?

Cesta Britof–Hotemaže je letos spet v državnem proračunu. / Foto: Tina Dokl

Na cesto čakajo desetletja

Besedilo: Danica Zavrl Žlebir

Kategorija: Preddvor / četrtek, 30. januar 2020 / 22:37

Država letos za gradnjo in obnovo državnih cest namenja 207 milijonov evrov. Med desetimi načrtovanimi naložbami je tudi novogradnja cestnega odseka Britof–Hotemaže.

Kranj – Za letos je načrtovana gradnja nove cestne povezave na regionalno cesto Kranj–Preddvor. Za odsek Britof–Hotemaže je namenjenih 5,3 milijona evrov, začetek gradnje pa je predviden po pridobitvi gradbenega dovoljenja. Kot pravijo na Direkciji RS za infrastrukturo, bo naložbo v celoti pokrila država, brez finančnih obveznosti občine.

V občini Šenčur, kjer poteka trasa omenjene ceste, nanjo pa so vezani tudi občani sosednjih občin Kranj, Preddvor in Cerklje, so na začetek gradnje računali že v minulem letu, ko je država v proračunu rezervirala denar za gradnjo. Vendar je upravna enota zavrnila gradbeno dovoljenje zaradi zemljiških zapletov. Kot je lansko pomlad povedal župan Občine Šenčur Ciril Kozjek, so zaplet z lastnikom zemljišča, po katerem naj bi potekala servisna pot, uspešno razrešili, vendar je bilo gradbeno dovoljenje zavrnjeno in treba je bilo vložiti zahtevo za novega, tokrat že po novi **gradbeni zakonodaji**, po kateri naj bi bila potrebna tudi presoja vplivov na okolje. Na problem so lani opozarjali tudi občinski svetniki v Šenčurju, saj skupaj z občani pričakujejo, da se končno razplete zgodba, stara štirideset let. Že pred desetletji naj bi namreč začeli načrtovati cestno povezavo Kranj–Preddvor, pa so jo s kranjske strani zgradili le do Britofa, s preddvorske pa do Hotemaž, vmes pa je vsa desetletja ostala praznina.

Kdaj torej država načrtuje gradnjo? Na državni direkciji odgovarjajo: »Na Agencijo RS za okolje (ARSO) je bila dne 8. julija 2019 poslana vloga za izvedbo predhodnega postopka, v okviru katerega bo ARSO odločil, ali je za nameravani poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje ali ne. V kolikor bo ARSO s sklepom odločil, da za nameravani poseg presoja vplivov na okolje in s tem pridobitev okoljevarstvenega soglasja nista potrebna, bo investitor lahko takoj po izdaji sklepa s strani ARSO podal vlogo za pridobitev gradbenega dovoljenja. V nasprotnem primeru bo treba izdelati poročilo o vplivih na okolje in na podlagi le-tega pridobiti okoljevarstveno soglasje. Okoljevarstveno soglasje se skladno z **gradbenim zakonom** pridobi skupaj z gradbenim dovoljenjem. Začetek gradnje bo možen po pridobitvi pravnomočnega gradbenega dovoljenja.«

O obetu države, da je denar za gradnjo zagotovljen, graditi pa naj bi začeli po pridobitvi gradbenega dovoljenja, smo tudi zdaj povprašali župana Cirila Kozjeka. »Tudi mi čakamo na gradbeno dovoljenje in na to, ali bo za pridobitev tega potrebna tudi presoja vplivov na okolje. Zadeva je še v postopku in v naši občini težko čakamo, da se slednjič razreši. Težko pa verjamem, da bi se gradnja začela že letos,« je dejal Kozjek. Država dela po zakonu, v občini so skušali postopke olajšati s posredovanjem v zemljiških zadevah, več vpliva na razplet te več desetletij trajajoče zadeve nimajo. Zavedajo se tudi, da je po gradbenem dovoljenju treba z razpisom iskati še izvajalca, kar lahko znova za dlje časa zamakne začetek gradnje.

KAKO SE BODO GOSPODARSKO RAZVIJALE OBČINE

Na voljo je 80 milijonov evrov evropskega denarja za razvoj gospodarsko-poslovnih območij v slovenskih občinah. Zbrali smo nekaj projektov občin, ki že urejajo poslovne cone, in tistih, ki to še načrtujejo.

Teja Grapulin, Lana Dakić

finance@finance.si

Natančne številke, koliko poslovnih con je v Sloveniji, ni. Po neuradnih ugotovitvah poročila, za katero popisujejo poslovne cone, so jih našteali 653. A poslovnih con je veliko več, so pojasnili na gospodarskem ministru. Poslovne cone so v bazo vpisovale občine, po navodilu pa so vnašale tiste cone, ki še niso polno zasedene, kjer obstajajo prosta zemljišča ali objekti v coni, da se kako širijo na dodatna zemljišča in da občina želi privabiti nove subjekte in s tem povečati potencial cone.

Prek razpisov 18,6 milijona evrov subvencij za poslovne cone

Gospodarsko ministrstvo občinam omogoča sofinanciranje ureditve in dograditve zdajšnjih poslovnih con. Tako so za obdobje 2014–2020 objavili dva javna razpisa, v letih 2016 in 2017, v okviru katerih so namenili skupno 18,6 milijona evrov za 26 projektov občin in mestnih občin, nekatere občine so bile večkrat uspešne na razpisih.

Preostala evropska sredstva za namene spodbujanja urejanja poslovnih con so se dodelila mehanizmu, imenovanemu Dogovor za razvoj regij (DRR). V tem primeru so regije na predlog lokalnih skupnosti projekte uvrstile v tako imenovane dogovore. Vključitev v posamezen dogovor sicer še ne pomeni potrditve projekta, projekt mora potrditi še služba vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko. Ko je projekt potrjen, občina podpiše pogodbo z gospodarskim ministrom.

Koliko naj bi šlo v okviru tega mehanizma za poslovne cone, ni natančno določeno. Okvirno je sicer predvideno, da bi se v tej perspektivi za sofinanciranje infrastrukturne ureditve, dograditve ali razširitve poslovnih con namenilo okoli 60 milijonov evrov sredstev EU, k temu je treba prišteti še delež sofinanciranja iz slovenskega proračuna. S tem denarjem naj bi sofinancirali okvirno 60 poslovnih con.

Kako izberejo projekte in kako ugotavljajo uspešnost

Pred potrditvijo za sofinanciranje v okviru mehanizma DRR mora projekt izpolnjevati vnaprej določene pogoje in merila za sofinanciranje. Z denarjem je mogoče urediti, dograditi ali razširiti ekonomsko-

-poslovno cono (EPC). Sofinancira se prometna, energetska, komunalna infrastruktura, infrastruktura za telekomunikacije in urejanje vodne infrastrukture na območjih zdajšnjih EPC. Pri tem se za EPC šteje območje večstavnih zemljišč, ki so v prostorskih aktih občine opredeljena kot območja proizvodnih dejavnosti, površine za industrijo in/ali gospodarske cone. Izjemoma se sofinancira naložba v nov EPC, ta mora biti že umeščena v prostor v veljavnih prostorskih aktih in znotraj degradiranega območja ali pa podpirati razvoj in delovanje mikro, malih in srednjih podjetij na področju razvojne specializacije posamezne regije, opredeljene v regionalnem razvojnem programu.

Po končanju projekta se ocenjuje, ali so izpolnjeni kazalniki učinkov, pojasnjujejo na MGRT. Ocena se dela za vsak projekt posebej.

Kje vse razvijajo poslovne cone in vabijo podjetja

Pogledali smo, kakšni so načrti nekaterih občin za ekonomsko-poslovna območja in kako daleč so s projekti.

1. Majšperk vabi mala in srednja podjetja z visoko dodano vrednostjo

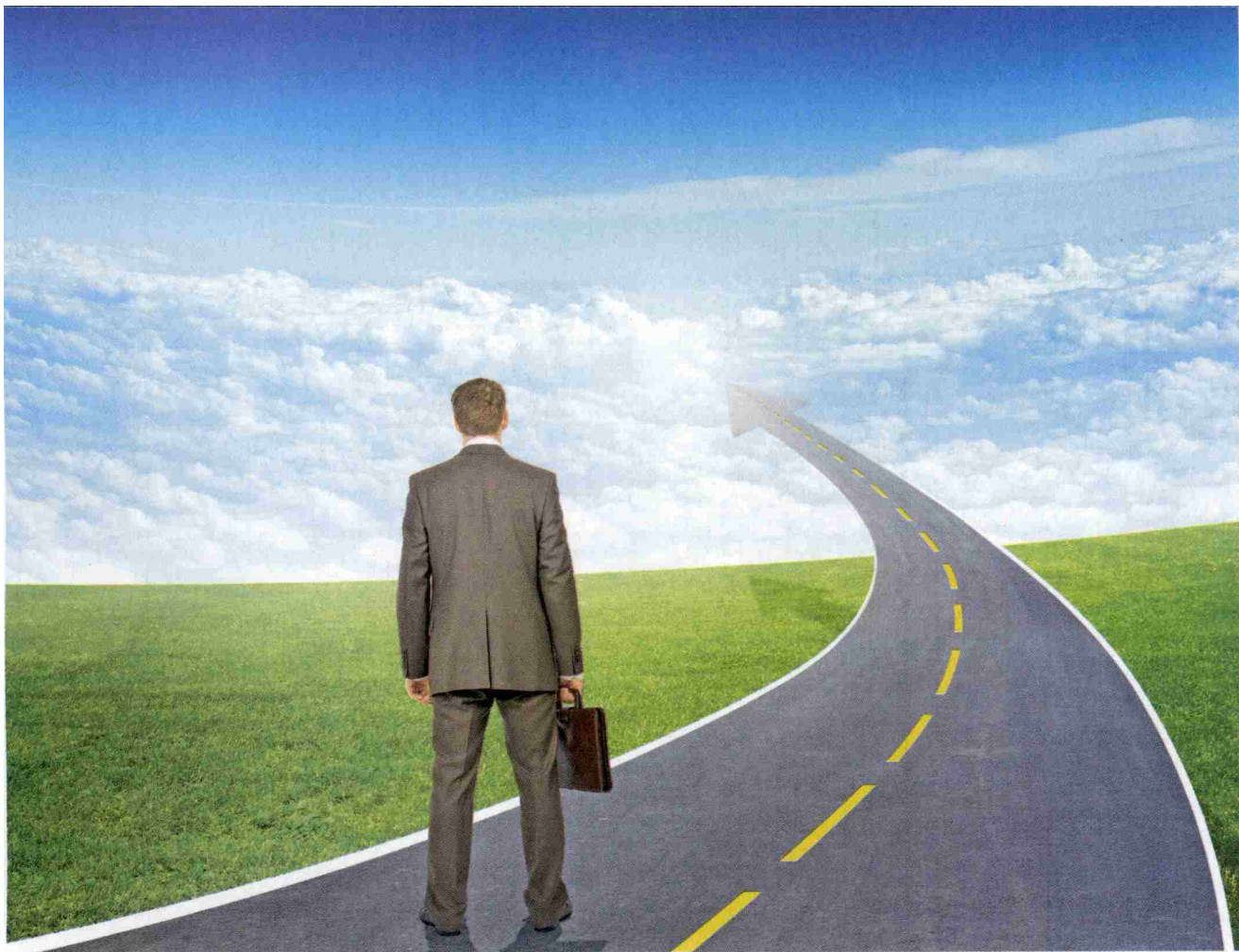
Za projekt ureditve poslovne cone Breg je občina Majšperk, vodi jo županja Darinka Fakin, dobila odobrenih 328 tisoč evrov subvencije. Projekt je vreden dobrih 400 tisoč evrov. V coni so uredili tri večje parcele za gradnje malih in srednjih podjetij. Uredili in napeljali so vso komunalno infrastrukturo, kot so električni dovod, telekomunikacije, vodovod, uredili in asfaltirali so dostope do **gradbenih parcel**, uredili odvodnjavanje padavinskih voda in drugo. Po pravilih sofinanciranja lahko v poslovno cono vabijo mala in srednja podjetja, ciljajo pa na takšna z visoko dodano vrednostjo na zaposlenega. V coni že deluje podjetje, ki namerava širiti svojo dejavnost, drugo podjetje pa je lastnik enega zemljišča.

Ovire vidijo v nekoliko omejenem prostoru ter pogoju, da se je treba gradnje lotiti takoj. Sicer pa pravijo, da je lokacija v mirnem okolju, do 15 minut oddaljena od avtoceste.

2. Mežica ureja komunalno infrastrukturo

Občina Mežica, župan je Dušan Krebel, je dobila odobrenih 403 tisoč evrov za 478 tisoč evrov vreden projekt ureditve poslovne cone območja Glančnik.

Občine si v poslovnih conah želijo predvsem malih in srednjih podjetij z visoko dodano vrednostjo na zaposlenega.

SHUTTERSTOCK

Poslovna cona, v kateri trenutno deluje osem podjetij, nima vse potrebne infrastrukture, ki bi omogočala normalno delovanje cone, so pojasnili na občini. Tako so v uporabi greznice in male čistilne naprave. Ena od cest nima asfalta in je s tem neprimerna za večja tovorna vozila. Zato bodo v okviru sofinanciranega projekta zagotovili ustrezno komunalno infrastrukturo ter lokalno cesto in priključek na regionalno cesto. Tako bo, načrtujejo, poslovna cona bolj zanimiva za prihod novih podjetij. V občini so gospodarske cone večinoma že zasedene s proizvodnimi halami, pojasnjujejo na občini. Nekaj prostora za širitev je ravno v coni Glančnik. Posebnih ovir za poslovanje podjetij v občini, razen seveda slabe prometne infrastrukture proti osrednji Sloveniji, ne vidijo.

3. Jesenice stavijo na bližino Avstrije

Na Jesenicah bodo širili poslovno cono Jesenice, projekt bo vreden 525 tisoč evrov, predvidenih je za slabih 350 tisoč evrov subvencije. V okviru poslovne cone je dobrih tri tisoč kvadratnih metrov nepozidanih stavbnih zemljišč, ki omogočajo nove gospodarske naložbe. Večji del območja je, pojasnjujejo na občini, poslovno aktiven, tam deluje sedem malih podjetij s področja logistike, kovinskopredelovalne dejavnosti ter pridobivanja in predelave sekundarnih surovin. Precejšen del sicer zasedajo železniški tiri in slabo izkoriščen degradiran objekt

v lasti Slovenskih železnic, ki ga nekatera podjetja najemajo za skladiščenje blaga. Znotraj sofinanciranega projekta načrtujejo rekonstrukcijo ceste skozi območje in ureditev pločnika, potem pa še v drugi, nesofinancirani fazi, obnovo vodovoda ter gradnjo odvodnjavanja. Območje je sicer opremljeno s kanalizacijo, vodovodom, vročevodom, plinovodom, telekomunikacijskimi in KKS-kablovodi (TV, internet ...), elektrovoji in cestno razsvetljava.

Bližino Avstrije vidijo kot prednost za privabljanje potencialnih podjetij. »Poslovno območje ima namreč pomembno strateško lego, saj je v neposredni bližini avtoceste Karavanke-Ljubljana. Cesta, ki poteka skozi poslovno cono, je - poleg avtoceste - edina vzporedna prometna povezava za tovrni promet. Velika prednost je dejstvo, da so Jesenice na vpadnici v Slovenijo, v neposredni bližini je karavanški predor, hkrati pa tudi železnica,« pravijo na občini.

4. Ajdovščina uspešno polni poslovno cono

V Ajdovščini poteka tretja faza projekta urejanja poslovne cone Pod železnico, saj komunalno opremljajo še zadnji del območja. Za tretjo fazo komunalnega urejanja poslovne cone so pridobili tudi evropska sredstva, 245 tisoč evrov, dobrih sto tisoč evrov pa je sofinancirala država - skupaj je projekt vreden dobrih 645 tisoč evrov. Na občini želijo zagotoviti ustrezno komunalno opremljeno in dobro

prometno dostopno poslovno cono z namenom zvišanja dodane vrednosti malih in srednjih podjetij ter odpiranja novih delovnih mest. Kot pravijo na občini, je zanimanje investorjev precejšnje, komunalno že opremljen del poslovne cone je namreč v celoti razprodan, na tem zadnjem območju pa skoraj ni več prostih parcel.

5. Izola komunalno opremlja cono na vzhodu

V občini Izola so letos med prioritetskimi projekti tudi končanje opremljanja vzhodnega območja industrijske cone v Izoli, nadaljevanje gradnje južne ceste in gradnja ribiške infrastrukture. Vladna služba za razvoj in evropsko kohezijsko politiko je finančno podprla projekt opremljanja cone mestne industrije na vzhodu: za 1,5-milijonski projekt bo evropski sklad prispeval dobrih 620 tisoč evrov, državni proračun pa 266 tisoč evrov. Z denarjem bodo komunalno opremili območje, da bi zvišali dodano vrednost malim in srednjim podjetjem ter odpirali nova delovna mesta. Z naložbo bodo v poslovni coni zagotovljena ustrezna komunalna opremljena zemljišča, ki bodo omogočila ustrezen razvoj proizvodnih, obrtnih in storitvenih dejavnosti.

6. V Zagorju bodo novo poslovno cono končali do sredine prihodnjega leta

Občina Zagorje ob Savi se bo letos lotila ureditve ekonomsko-poslovne cone Zagorje. Projekt je ocenjen na 811 tisoč evrov in vključuje gradnjo ekonomsko-poslovne infrastrukture regionalnega pomena. Poslovna cona naj bi bila končana v prvi polovici prihodnjega leta.

7. V Metliki bodo komunalno opremili cono Pri Pildu

Občina Metlika bo dobila 375 tisoč evrov evropskega denarja za 1,4-milijonski projekt »Cona pri Pildu - 2. etapa«, s katerim želijo komunalno opremiti in v operativno stanje vzpostaviti slaba dva hektarja osrednjega dela poslovne cone Pri Pildu. Dobra polovica prostih uporabnih površin bo za gospodarstvo. Naložba obsega gradnjo ceste in parkirišča za tovornjake, hodnik za pešce, cestno razsvetljavo, kanalizacijo in vodovod. Novozgrajena komunalna infrastruktura bo domačemu gospodarstvu ponudila ustrezne razmere za delovanje, rast in razvoj, omogočila gospodarski razvoj občine Metlika in Bele krajine ter pripomogla k nastanku novih delovnih mest, izboljšanju ekonomskega položaja občanov in izboljšanju razmer za bivanje. Širjenje in urejanje omenjenega območja bodo nadaljevali ter se pri tem prilagajali potrebam in povpraševanju. Dokončno naj bi ga uredili predvidoma do leta 2026 in v končnem delu del območja Pri Pildu namenili tudi stanovanjskim površinam.

8. Ormož v razširitev poslovne cone

Občina Ormož bo letos namenila 2,18 milijona evrov za razširitev in komunalno opremljanje ekonomsko-poslovne cone Ormož, ki se bo nada-

Projekti, za katere so občine dobile subvencijo prek razpisov v letih 2016 in 2017

Občina	Sofinanciran projekt	Skupna vrednost sofinanciranja (v EUR)
Ajdovščina	Poslovna cona Ajdovščina - V Talih	278.904,72
Ajdovščina	PC pod železnico - 2. faza	266.652,97
Metlika	Komunalno urejanje poslovne cone PC »Pri Pildu« - 1. faza	282.564,62
Straža	Gospodarska javna infrastruktura na območju gospodarske cone Zalog 1. faza - severovzhodni del	380.000,00
Trebnje	Ureditev industrijske cone Trebnje	627.089,96
Novo mesto	Komunalno urejanje gospodarske cone Na Brezovici	980.000,00
Novo mesto	Komunalno urejanje obrtno-industrijske cone Livada	1.552.782,54
Prevalje	Razvoj in opremljanje poslovne cone Prevalje	930.052,78
Polzela	Dograditev komunalne infrastrukture v poslovni coni Ločica	340.949,87
Črnomelj	Prenova ekonomsko-poslovne infrastrukture v poslovni coni Majer	368.104,09
Črnomelj	Izgradnja ekonomsko-poslovne infrastrukture v poslovni coni TRIS Kanižarica - 1. del	367.081,02
Velenje	Razširitev poslovne cone Stara vas	979.564,39
Slovenska Bistrica	Širitev industrijske cone Impol	2.124.960,13
Šentjernej	Širitev proizvodno-storitvene cone Šentjernej - sever	884.861,97
Cirkulane	Razširitev ekonomsko-poslovne cone v Dolanah	1.158.521,12
Ravne na Koroškem	Gradnja poslovno-komunalne infrastrukture v poslovni coni Ravne	712.915,20
Ilirska Bistrica	Komunalno opremljanje industrijske cone Plama	280.000,00
Ilirska Bistrica	Komunalno opremljanje industrijske cone Ilirska Bistrica	1.382.130,00
Žalec	Poslovna cona Žalec - južno od železnice	1.060.139,54
Miren - Kostanjevica	Komunalna ureditev obrtne cone Bilje 2	749.232,05
Divača	Komunalno opremljanje poslovne cone Risnik	327.232,58
Lenart	Širitev poslovno-industrijske cone v Lenartu	231.979,00
Mirna	PIC Mirna - 2. faza	276.774,30
Kočevje	Komunalno opremljanje industrijske cone LIK	942.651,36
Železniki	Ekonomsko-poslovna cona Alples	368.436,09
Škocjan	Komunalna ureditev PC GTC Škocjan	819.991,63
SKUPAJ SOFINANCIRANJE		18.673.571,93

Vir: MGRT

ljevala tudi v prihodnjem letu. Potem ko so že lani začeli pripravo projektne dokumentacije, bodo letos izpeljali glavni del širitve poslovne cone. V dveh letih bodo skupaj porabili okoli tri milijone evrov, večina bo evropskega denarja.

9. V Žalcu bodo do novembra uredili poslovno cono

Žalska občina je začela v krajevni skupnosti Vrbje urejati poslovno cono, s katero želi zagotoviti primerne razmere za razvoj starih in novih podjetij. Žalski župan Janko Kos je vrednost naložbe ocenil na 1,5 milijona evrov, od tega znaša vrednost gradbenih del dober milijon evrov. Za naložbo so pridobili 834 tisoč evrov evropskega in državnega denarja. Naložba bo predvidoma končana novembra letos, v poslovni coni pa bo občina zgradila tudi javno parkirišče.

Kranj: pametna skupnost

Ko sem pred leti prvič slišal besedno zvezo »pametno mesto« oz. »pametna skupnost«, sem si malodane predstavljal življenje v slogu scen iz znanstvenofantastičnih filmov. Spraševal sem se, ali bomo različne generacije občanov zmogle in znale slediti sodobnim tehnološkim in digitalnim trendom, ki se razvijajo skorajda s svetlobno hitrostjo? Seveda mi tedaj raziskovalna žilica ni dala miru, zato sem začel raziskovati, kaj je pametna skupnost. Osnovni namen je kombinacija rešitev, ki izboljšujejo kvaliteto življenja vseh njenih prebivalcev, trajnostna naravnost oziroma vzdržnost na področju ekologije in energetike. Z uvedbo digitalizacije na področje mobilnosti, varnosti, izobraževanja, delovanja občinske uprave, zdravstvenih storitev, komunalnih storitev, civilne zaščite, pametnih domov za starejše in obveščeni pa bo naše delovanje in življenje postalo še bolj organizirano, s poudarkom na prihranku časa, ki ga bomo lahko porabili za svoje hobije, za družino, prijatelje in za bolj zdrav način življenja. Digitalizacija bo tako prinesla poenostavljene rešitve, za katere danes čakamo v vrsti ali pa moramo zamenjati več lokacij, da pridobimo zelen dokument oziroma storitev (npr. elektronski bolniški list, virtualni obisk ambulante za postavitev manjših diagnoz ...).

Pri pametni skupnosti je bistveno, da gre za skupnost, v kateri z roko v roki delujeta mestna oblast in njeni prebivalci. Zato me zelo veseli, da je Mestni svet Mestne občine Kranj pred časom na svoji seji sprejel Odlok o organizaciji in delovnem področju Mestne uprave Mestne občine Kranj, v katerem je opredeljen tudi sektor za razvoj in pametno skupnost, ki je nova organizacijska enota v strukturi mestne uprave, ki bo skrbela za razvoj

Pri pametni skupnosti je bistveno, da gre za skupnost, v kateri z roko v roki delujeta mestna oblast in njeni prebivalci.

Kranja na tem področju. Da je bil odlok sprejet, zame ni bilo presenečenje. Presenetljivo pa je bilo, kako so mestni svetniki in svetnice z besedami odobravanja ter podajanja dodatnih idej poudarili svoje zavedanje o nujnosti digitalizacije na različnih področjih v Mestni občini Kranj.

Pravzaprav se nam v Kranju digitalizacija že dogaja, a gre postopno in je zato večsah niti ne zaznamo. Tako so na primer nekatera parkirišča že delno digitalizirana. Njihovo dostopnost in uporabnost s pomočjo digitalizacije pa bomo še nadgradili in prilagodili tudi uporabi s pomočjo pametnih telefonov. Naredili smo že odločne korake h **graditvi** pametne skupnosti, organizirali smo forum na to temo, izvedli izobraževanja za ciljne skupine, mestni svet je sprejel Odlok

o e-mobilnosti in o e-energetiki s poudarkom o energetski obnovi stavb ter obvladovanju porabe energije v teh stavbah. Kako pomembno je to področje, pa so dokazali svetnice in svetniki, ki so potrdili ustanovitev sektorja za razvoj in pametno skupnost v okviru občinske uprave.

Pametna skupnost predstavlja tudi skupno podatkovno in komunikacijsko platformo (iKranj), kjer bo občan vsak trenutek obveščen o ključnih podatkih, ki jih bomo merili na območju Mestne občine Kranj.

Tako vsem generacijam naših občanov gradimo prijazne in uporabne rešitve za boljše počutje in višjo kvaliteto življenja, ki si jo v Kranju zaslužimo. Se vidimo!

Matjaž Rakovec,
vaš župan

Spremembe in dopolnitve občinskega prostorskega načrta

S tretjimi spremembami in dopolnitvami Odloka o izvedbenem prostorskem načrtu Mestne občine Kranj (objava v Uradnem listu RS 13. decembra 2019) se ni spremenila namenska raba prostora, pač pa so bile usklajene določbe tekstualnega dela (prostorski izvedbeni pogoji) odloka, ki izhajajo iz utemeljenih pobud pravnih in fizičnih oseb. Omogočale bodo posamezne načrtovane ureditve in odprave nekaj manjših pomanjkljivosti, ki so se izkazale pri uporabi skozi prakso. Določbe odloka, predvsem posamezne izraze, pa je bilo treba uskladiti tudi z določbami novega Zakona o urejanju prostora in **Gradbenega zakona**, ki sta začela veljati 1. junija 2018. Odlok je začel veljati konec decembra 2019. Četrte spremembe in dopolnitve občinskega prostorskega načrta MOK, ki bodo vključevale tudi spremembe namenske rabe, to pomeni obravnavo tistih pobud, ki predlagajo spremembo npr. kmetijskega zemljišča v stavbno, so še v postopku priprave.

Razpis za študente za projekt Parkiraj v Slovenskih Konjicah

JAN 31, 2020 | ARHITEKTURA, GOSPODARSKO INŽENIRSTVO - GRADBENIŠTVO, GRADBENIŠTVO, NOVICE, OBVESTILA

Fakulteta za **gradbeništvo**, prometno **inženirstvo** in arhitekturo Univerze v Mariboru, Stanovanjsko podjetje Konjice d.o.o.družba za upravljanje nepremičnin, investicijski inženiring ter proizvodnjo in distribucij in Občina Slovenske Konjice, v okviru javnega razpisa **Po kreativni poti do znanja 2017 – 2020** vabijo študente/ študentke k sodelovanju na projektu z naslovom:

Parkiraj v SK Sistemska ureditev mirujočega prometa v Slovenskih Konjicah

Trajanje projekta: 5 mesecev (največ 200 ur).
K sodelovanju vabimo:

- 2 študenta/študentki študijskega programa »Prometno **inženirstvo** MAG«.
- 1 študenta/študentko študijskega programa »Prometno **inženirstvo** UNI«.
- 1 študenta/študentko študijskega programa »Prometno **inženirstvo** VS«.
- 2 študenta/študentki študijskega programa »Arhitektura MAG«.
- 2 študenta/študentki študijskega programa »**Gradbeništvo** MAG«.

Prijave študentov sprejemamo po elektronski pošti na naslov sergej.tezak@um.si. Prijavo v zadevi naslovite »**Prijava na projekt PKP 2020 – Parkiraj v SK**«, vsebina prijave mora vsebovati spodaj navedene podatke:

- Ime in Priimek,
- Naslov stalnega prebivališča,
- Elektronski naslov,
- Telefonska številka,
- EMŠO,
- Naziv študijskega programa,
- Bolonjska stopnja študija,
- Podatek ali ste že sodelovali v PKP projektu: DA/NE,
- Kratek CV.

Prijave se zbirajo do vključno **srede 5. 2. 2020**.

[Razpis za projekt Parkiraj v SK-1](#)

70 odstotkov manj vpisar programe in niti eneč

.....

Portorož, 31. 1. 2020 – Gradbeni sektor se kljub rekordno nizki pomanjkanjem kadra, vajencev ni, dodatne težave pa gradbeno pridobivanja delovnih dovoljenj za tuje delavce. Rešitve za pro

govorci današnje okrogle mize, ki je potekala v Portorožu v okviru Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije.

Pomanjkanje delovne sile in premajhen vpis mladih v gradbene programe v letnikih srednješolskih gradbenih programov strmo upada. Pred šestimi leti je bilo 610 dijakov, v letošnjem šolskem letu pa le 173. To je kar 70 odstotkov delovnih dovoljenj za delavce iz BIH in Srbije sicer potrojila, a se zaradi pomanjkanja kadra pa se soočajo tudi v ostalih panogah. Mladi dnevno migrirajo v sosednje države. Potrebujemo spodbude za mlade. Na okrogli mizi poudaril **predsednik OZS Branko Meh**, ki ne razume od socialne pomoči, država pa to dopušča. Kljub ponovni uvedbi v zidarja in kleparja krovca, ni vpisanega niti enega vajenca. Meh je pri izbiri poklicev tudi starši, ki lahko vplivajo na odločitve svojih

Konec leta 2019 je bilo registriranih brezposelnih v **gradbeništvu** 4-krat več kot leta 2014. Meh je spraševali, ali so res vsi na zavodu nezaposljivi.

Predsednik sekcije gradbincev pri OZS Zoran Simčič zaposluje

”Plače bi morale biti dostojanstvene. Naše plače v Novi Gorici so 1 dobiti delavca, ga moraš dobro plačati in mu seveda omogočiti do red na tem področju, pa potrebujemo paritetni sklad po vzoru sosec prepričan, da bi tudi starši svoje otroke raje usmerili v gradbene po urejeno.

Gradbinec Saško Taks, Graplas d.o.o., pa zaposluje večinoma tu

šest dokumentov, ki jih priložiš k vlogi za pridobitev delovnega do delovno dovoljenje. Za enega delavca iz Makedonije sem čakal na upravnih enotah bi moralo biti usposobljenih več delavcev. Tudi m gremo na dopust,” je prepričan Taks. **Gradbeništvo** je izrazito sezo: Taksa delovna dovoljenja dobiti takoj.

”Če je vloga popolna, tečejo postopki kar hitro, sicer se jih dopolnj tudi zaradi varnostnih razlogov. Ko pri delavcih s Kosova preverin odgovor, da so diplome ponarejene,” pa na očitke o predolgh post **RS za zaposlovanje Miho Šepec**, ki priznava, da je bilo nekoč laž

”Delovni pogoji so težji, zato slovenski iskalci zaposlitve niso prip brezposelnih, več kot polovica je žensk. Osebe so večinoma starejš **gradbeništvu**,” še meni Šepec.

Tilen Božič, državni sekretar na MDDSZ, meni, da ima delo v g
”Pred petimi leti smo imeli zaposlenih 50 tisoč tujcev, zdaj jih ima odstotkov delovno aktivnih oseb. Božič meni, da so sporazumi me posrednike. Ljudem se iz prve roke pove, kako je delati v Sloveniji zadnjih raziskavah smo ugotovili, da je polovica uvoženega kadra katerimi nimamo sporazuma.” Božič je napovedal, da se za nov sp dogovarjajo tudi z Ukrajino.

Glede paritetnih skladov pa Božič meni, da je to dobro, saj delodaj tuje paritetne sklade. ”Lahko bi ga naredili, a za manj kot 50 milijc ni mogoče imeti,” ocenjuje Božič. Božič se strinja z OZS, da je nu

o zaposlovanju tujcev, ki sedaj določa večletno prepoved zaposlovanja in plačilu regresa, plače itd.

Urša Židan z Ministrstva za notranje zadeve pa je dejala, da podpira k enotnim dovoljenjem za bivanje. Problem je v neustreznem številu podpora. Vlada bi morala to podpreti z reorganizacijo in dodatnim

Milena Vranetič iz podjetja Mapri Proasfalt se je strinjala, da so predolgi. »Preveč je obvestil in papirologije, zato se mnogi delodajalci mojih izkušnjah bolje urejati na sedežu manjše upravne enote, saj s postopkom na upravnih enotah.«

PR: Mira Črešnar, OZS

31. 1. 2020

AVTOR

Na okrogli mizi OZS o velikem upadu zanimanja mladih za **gradbeništvo**

31.01.2020 13:29

Portorož, 31. januarja (STA) - Gradbeni sektor se sooča s pomanjkanjem kadra, vajencev ni, dodatne težave gradbincem pa povzročajo predolgi postopki pridobivanja delovnih dovoljenj za tuje delavce, so ugotavljali na okrogli mizi v okviru srečanja gradbenih sekcij pri OZS danes v Portorožu.

Vpis mladih v šolske gradbene programe strmo upada: pred šestimi leti je bilo v te programe vpisanih 610 dijakov, v letošnjem šolskem letu pa le 173. V treh letih se je izdaja delovnih dovoljenj za delavce iz BiH in Srbije sicer potrojila, a se tudi ta bazen počasi prazni, je, kot so sporočili iz Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije (OZS), na okrogli mizi poudaril predsednik OZS Branko Meh.

"S pomanjkanjem kadra pa se soočajo tudi v ostalih panogah. Mladi delavci iz številnih slovenskih regij dnevno migrirajo v sosednje države. Potrebujemo spodbude za mlade, da bodo ostali v Sloveniji," je poudaril Meh.

Predsednik zbornice ne razume, da tisti, ki lahko delajo, raje živijo od socialne pomoči, država pa to dopušča. "Kljub ponovni uvedbi vajeništva in razpisu vajencev za zidarja in kleparja krovca, ni vpisanega niti enega vajenca," je dejal in izrazil prepričanje, da imajo pomembno vlogo pri izbiri poklicev tudi starši, ki lahko vplivajo na odločitve svojih otrok.

Predsednik sekcije gradbincev pri OZS Zoran Simčič, ki zaposluje 12 delavcev iz Slovenije, je poudaril, da morajo biti plače dostojne. "Naše plače v Novi Gorici so primerljive s sosednjo Italijo. Če želiš dobiti delavca, ga moraš dobro plačati in mu seveda omogočiti dobre delovne pogoje", je dejal in menil, da bi tudi starši svoje otroke raje usmerili v gradbene poklice, če bi imeli to področje bolj urejeno.

Lastnik gradbene družbe Graplas Saško Taks, ki zaposluje večinoma tujce, je izpostavil, da je nedopustno, da je treba vlogi za pridobitev delovnega dovoljenja priložiti šest dokumentov in da lahko delovno dovoljenje dobiš šele po treh mesecih. "Za enega delavca iz Makedonije sem na delovno dovoljenje čakal celo eno leto. Na upravnih enotah bi moralo biti usposobljenih več delavcev. Tudi mi obrtniki ne prekinemo dela, če gremo na dopust," je izpostavil Taks.

Miha Šepec iz Zavoda RS za zaposlovanje je povedal, da postopki, če je vloga popolna, tečejo "kar hitro", sicer pa je treba vlogo dopolnjevati. "Pri tujcih so določene omejitve, tudi

zaradi varnostnih razlogov. Ko pri delavcih s Kosova preverimo izobrazbo, dobimo pogosto odgovor, da so diplome ponarejene," je dejal. Strinjal se je, da je bilo nekoč lažje zaposliti delavce v **gradbeništvu**. "Delovni pogoji so težji, zato slovenski iskalci zaposlitve niso pripravljeni sprejeti dela," je ocenil.

Državni sekretar na ministrstvu za delo Tilen Božič je izpostavil nihanja v **gradbeništvu**. "Pred petimi leti smo imeli zaposlenih 50.000 tujcev, zdaj jih imamo 100.000, kar predstavlja 11 odstotkov delovno aktivnih oseb," je dejal in ocenil, da so sporazumi med državami dobri, ker s tem "odrežejo" posrednike. "Po zadnjih raziskavah smo ugotovili, da je polovica uvoženega kadra neprimerne, če prihajajo iz držav, s katerimi nimamo sporazuma," je dodal in povedal, da se za nov sporazum glede zaposlovanja dogovarjajo tudi z Ukrajino.

Glede paritetnega sklada za **gradbeništvu** je Božič ocenil, da bi bilo dobro, da bi ga imeli, saj delodajalcem ne bi bilo treba vplačevati v tuje paritetne sklade, da ga pa za manj kot 50 milijonov evrov vložka države ni mogoče vzpostaviti.

Urša Židan z ministrstva za notranje zadeve je menila, da je treba stremeti k enotnim dovoljenjem za bivanje. "Problem je v neustreznem številu uradnikov in slabi informacijski podpori. Vlada bi morala to podpreti z reorganizacijo in dodatnim financiranjem upravnih enot," je ocenila.

Milena Vranetič iz podjetja Mapri Proasfalt se je strinjala, da so postopki na upravnih enotah predolgi. "Preveč je obvestil in papirologije, zato se mnogi delodajalci ne znajdejo. Dokumentacijo je po mojih izkušnjah bolje urejati na sedežu manjše upravne enote, saj se tako izogneš dolgotrajnim postopkom na upravnih enotah," je dejala.